Forbyd selvmords-hjemmesiderne

Ved Kim Engelbrechtsen

I Danmark har et forslag om at gøre det strafbart at lave hjemmesider med opskrifter på selvmord været til første behandling i Folketinget. I Landsforeningen for efterladte efter selvmord har vi anbefalet et internationalt samarbejde på linje med kampen mod børneporno, så vi for alvor kan komme uvæsenet til livs.

En søgning på Google efter ordene *suicide* og *methods* giver flere hundre tusen links til forskellige Internet sider. En del af disse er "uskyldige", f.eks. forskningsartikler. Men en lang række links fører direkte ind på sider, hvor selvmord fremstilles som en naturlig løsning, ja nærmest en anbefalingsværdig udvej. Sproget er kammeratligt, og der følger i mange tilfælde nøjagtige anvisninger og tegninger med. Drik så og så meget, brug den slags reb, så mange piller skal du tage.

Disse Internet sider har allerede ført til flere selvmord i Danmark og andre lande. Jeg har selv haft problemet uhyggeligt tæt inde på livet. For tre år siden stod en sådan hjemmeside nemlig fremme på min søns computerskærm, da han valgte at tage sit eget liv en mørk natte-time – kun 16 år gammel. Siden viste, hvordan man hænger sig selv fra et dørhåndtag – og han havde desværre fulgt anvisningen til punkt og prikke.

Det var selvfølgelig ikke hjemmesiden, der var hans motiv til at tage sit eget liv, men den var hans "redskab" på linje med en kniv, et gevær eller en overdosis piller. Ja, faktisk var siden værre, fordi den påvirkede hans skrøbelige sind og lokkede ham i døden.

I januar 2003, altså godt et halvt år efter min søns død, blev sagen rejst i det danske Folketing af Elsebeth Gerner Nielsen, som er folketingsmedlem for Det radikale Venstre og på daværende tidspunkt sad i bestyrelsen for Landsforeningen for efterladte efter selvmord. Hun redegjorde

for problemstillingen og spurgte, hvad Justitsministeren havde tænkt sig at gøre ved den.

Svaret var, at man ikke uden videre ville lave om på straffeloven, men at man gerne ville se på erfaringerne fra udlandet, ikke mindst Frankrig, hvor der er lavet en tilføjelse i lovgivningen, som siger, at det er strafbart at propagandere for og give opskrift på selvmord i massemedierne. I den danske straffelov er det "kun" strafbart at medvirke til selvmord, og ordlyden ville forholdsvis enkelt kunne udvides til også at gælde det at give anvisninger på selvmord.

I november 2003 bad jeg om foretræde for Folketingets Retsudvalg sammen med overlæge Merete Nordentoft, Bispebjerg Hospital, og Ole Kyed, formand for Unicef Danmark. Vi fremlagde her vore synspunkter til støtte for et eventuelt lovindgreb og bad udvalget om at fremme sagen.

I marts 2004 fremsatte Det radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti et beslutningsforlag i Folketinget om forbud mod selvmordshjemmesider. Forslaget gav anledning til debat – også i medierne. Nogle mente, at det burde vedtages umiddelbart, mens andre mente, at det var svært at lovgive om den slags, da de eksisterende hjemmesider med selvmordsopskrifter kommer fra udlandet – ikke mindst USA, og da Internettets kaotiske struktur gør det svært at dæmpe op over for den slags. Endelig var der ytringsfriheden at tage hensyn til.

Forslagsstillerne argumenterede for, at et forbud – selv om det måske i første

omgang kun vil få en symbolsk værdi – på længere sigt kan bane vejen for et internationalt samarbejde, som vi kender det fra kampen mod børneporno. Et dansk forbud her og nu vil betyde, at vi har fejlet for egen dør og vist vejen for andre lande omkring os. Vi ville kunne tage Frankrig "i hånden" og gå i spidsen for et internationalt samarbejde.

Selv om der faktisk så ud til at være et flertal for at vedtage beslutningsforslaget uden om regeringen, blev der i sidste øjeblik indgået et kompromis, som gik ud på at sende forslaget til vurdering i Straffelovrådet med henblik på at undersøge eventuelle uheldige konsekvenser af en ændring af straffeloven. Straffelovrådet skal "for så vidt muligt" komme med et svar senest den 1. oktober 2005.

Både det store danske teleselskab TDC og Rigspolitichefen har udtalt, at hvis der kommer et forbud, vil det også kunne håndhæves.

I august 2004 havde Elsebeth Gerner Nielsen og jeg begge et indlæg på et europæisk symposium i København, hvor selvmordsforskere fra hele Europa var tilstede. Her redegjorde vi for de danske initiativer og anbefalede deltagerne at tage hjem og påvirke deres respektive landes regeringer til at gøre noget ved problemet med selvmordshjemmesiderne. Denne opfordring vil jeg gerne gentage her.

Lad os sammen prøve at gøre noget ved sagen. Hvad nytter det, at vi forbyder farlige film for børn under 15 år, hvis de kan gå på nettet og blive opfordret til og instrueret i at tage deres eget liv?

Vel bliver det ikke nemt at komme uvæsenet helt til livs, og vel tager ting tid, som poeten Piet Hein sagde – ikke mindst når det drejer sig om politik, kunne man tilføje, men vi må da gøre noget. Vi kan da ikke bare lade som om, problemet ikke eksisterer.

Kim Engelbrechtsen er dansk journalist og medlem af Landsforeningen for efterladte efter selvmord.